

Η ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΗΣ ΕΜΠΟΛΕΜΟΥ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ

·γ π δ

Α. Ι. ΑΝΔΡΕΟΥ

Ἡ ἀποστολὴ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐμπορίου εἰς ἐποχὴν ἐμπολέμου καταστάσεως εἶναι ἐντελῶς διάφορος τῆς ἀποστολῆς εἰς ἐποχὴν πιράγματι εἰρηνικῶν σχέσεων μεταξὺ τῶν διαφόρων χωρῶν. Τὸ ἐξωτερικὸν ἐμπόριον ἐκτρέπεται τῶν συνήθων αὐτοῦ ὅρίων πραγματικῶς ἀλλάσσει χαρακτῆρα καθόσον δὲν πρόκειται πλέον περὶ ἀνταλλαγῆς ὡς ἐν καιρῷ πραγματικῆς εἰρήνης, τῶν προϊόντων ποὺ ἔχει μία χώρα ἀνάγκην ἔναντι ἔκείνων ποὺ κατασκευάζει ἥ παράγει εὔκολως, καὶ μεταβάλλεται ἀφ' ἐνὸς μὲν εἰς ὄργανον θεραπείας τῶν ἀναγκῶν τῆς πολεμικῆς οἰκονομίας τῆς μαχομένης χώρας καὶ ἀφ' ἑτέρου εἰς πολεμικὸν μέσον πρωτίστης σημασίας συντελοῦν ἐμμέσως εἰς τὴν ἐπιτυχῆ διεξαγωγὴν τοῦ ἀγῶνος καὶ τὸ αἴσιον τέρμα τούτου. Καθίσταται οὕτω εἰς τῶν σπουδαιοτέρων παραγόντων τοῦ λεγομένου οἰκονομικοῦ πολέμου.

Πράγματι ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τῆς συρράξεως αἱ ἐμπορικαὶ ἀνταλλαγαὶ ἐκτρέπονται τελείως ἀπὸ τὸν μέχρι τοῦδε ροῦν των. Ἐν πρώτοις τὸ ἐμπόριον μὲ τὰς χώρας ποὺ ἔγιναν ἔχθρικαὶ σταματᾶ τελείως. Ἐπίσης πολλαὶ οὐδέτεραι χῶραι ἔνεκα διαφόρων σχετικῶν μὲ τὴν πολεμικὴν κατάστασιν λόγων περιπίπτουν εἰς ἀδυναμίαν νὰ ἐξακολουθήσουν τὰς ἐμπορικάς των συναλλαγὰς καθ' ὃν τρόπον τὰς διεξήγουν μέχρι τοῦδε.

Εἰς τὰ γενικὰ αἴτια διαταραχῆς τοῦ ἐμπορίου συγκαταλέγονται καὶ τὰ ἀκόλουθα. Ἐμπόδια στρατιωτικῆς φύσεως δύνανται ἐν πρώτοις νὰ περιπλέξουν τὸν ἐφοδιασμὸν ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ. Ἡ ἐλευθερία τῶν συγκοινωνιῶν ἵδιως εἰς τὰς καθ' αὐτὸ ἐμπολέμους ζώνας καταργεῖται ἥ ὑποβάλλεται εἰς μεγάλους περιορισμοὺς ἥ διατυπώσεις παρακωλυούσας τὴν κίνησιν τοῦ ἐμπορίου, ὡς ἐκ τούτου τὰ ρεύματα τοῦ ἐμπορίου λαμβάνουν ἄλλας κατευθύνσεις.

Περαιτέρω νομισματικαὶ ἥ δημοσιονομικαὶ ἀνάγκαι, ἀκόμη δὲ καθαρῶς πολεμικαὶ ἀνάγκαι, ἐπηρεάζουν τὴν κίνησιν καὶ τὴν σύνθεσιν τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐμπορίου ἐν συνδυασμῷ μὲ τὴν ἐθνικὴν παραγωγὴν.

‘Η έμπορική πολιτική ἐν τῇ κατευθύνσει τοῦ ἔξωτερικοῦ ἔμπορίου ἀποβλέπει κυρίως εἰς τὴν ἐπίτευξιν τῶν κάτωθι σκοπῶν μὲ τὴν παρατήρησιν, δτὶ δύναται ν’ ἀσκῆται αὕτη ὅχι μόνον ἐκ μέρους τῶν ἔμπολέμων χωρῶν, ἀλλὰ καὶ πλείστων οὐδετέρων τοιούτων ἀμέσως ὁμόρων πρὸς τὰς πρώτας ἢ διατρεχουσῶν τὸν κίνδυνον νὰ παρασυρθοῦν εἰς τὴν δίνην τοῦ πολέμου. Τοῦτο εἶναι ἄλλωστε φυσικὸν διθείσης τῆς ἐκτάσεως ποὺ λαμβάνει ὁ σήμερον διεξαγόμενος ὀλοκληρωτικὸς πόλεμος μὲ ἐντονωτάτην τὴν οἰκονομικὴν πλευρὰν αὐτοῦ.

α) Γενικῶς εἰς τὸν ἔφοδιασμὸν τῆς χώρας ἔξωθεν διὰ τὰς καθ’ αὐτὸ πολεμικὰς ἀνάγκας.

β) Εἰς τὴν παρεμπόδισιν τῆς ἔξαγωγῆς προϊόντων παραγομένων ἢ κατασκευαζομένων ἐν τῇ χώρᾳ καὶ ἀναγκαίων διὰ τὴν συντήρησιν τοῦ πληθυσμοῦ, τὴν πολεμικὴν παρασκευὴν ἢ τὴν διεξαγωγὴν τοῦ πολέμου.

γ) Εἰς τὴν παρεμπόδισιν ἔξαγωγῆς προϊόντων τὰ ὄποια δι’ ἔμμέσου ὁδοῦ θὰ ἥτο δυνατὸν νὰ περιέλθουν τελικῶς εἰς τὴν οἰκονομίαν τοῦ ἔχθροῦ.

δ) Εἰς τὸν ἔφοδιασμὸν τῆς χώρας ἐκ Κρατῶν κυρίως ἐκ τῶν ὄποιών θὰ ἡδύνατο καὶ ὁ ἔχθρὸς νὰ ἔφοδιάζηται. Δηλαδὴ προσέλκυσις τῶν οὐδετέρων χωρῶν πρὸς τὴν οἰκονομίαν τῆς χώρας καὶ ἀποκοπὴ τούτων ἀπὸ τὴν οἰκονομίαν τοῦ ἔχθροῦ. Τὰ μέσα πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ σκοποῦ τούτου δύνανται νὰ εἶναι καθαρῶς οἰκονομικῆς φύσεως (π. χ. προσφορὰ καλυτέρων ὅρων καὶ τιμῶν) ἢ τοιαύτης ἐν συνδυασμῷ μὲ τὴν ἀσκησιν ἐνὸς ἡπίου ἢ σοθιστικού ἔκβιασμοῦ.

ε) Εἰς τὴν ἀγορὰν ἐκείνων μόνον τῶν προϊόντων ἐκ τῶν ξένων χωρῶν τὰ ὄποια θὰ ἥσαν ἀπαραίτητα διὰ τὴν πολεμικὴν οἰκονομίαν τοῦ ἔχθροῦ.

στ) Εἰς τὴν ἀσκησιν αὐστηροῦ ἐλέγχου ἐπὶ τῆς παραγωγῆς καὶ διαθέσεως ἐνὸς προϊόντος ἢ μιᾶς ζωτικῆς πρώτης ὕλης διὰ τῆς ἔξαγορᾶς τῆς συνολικῆς παραγωγῆς της. ‘Ο ἐπιδιωκόμενος σκοπὸς εἶναι πρῶτον ὁ ἔφοδιασμὸς τῆς ἵδιας πολεμικῆς οἰκονομίας ἢ τῆς τῶν συμμάχων καὶ ἀκολούθως ἢ διάθεσις τῆς ἐν λόγῳ πρώτης ὕλης (π. χ. ἔρια, καουτσούκ, σῖτος, πετρέλαιον κλπ.) εἰς τὰς οὐδετέρας χώρας κατὰ ἴδιαν βιούλησιν ἢ ἀναλόγως τῆς πολιτικῆς σκοπιμότητος. Μὲ τοῦτο δύναται νὰ ἐπιτευχθῇ ἀφ’ ἐνὸς μὲν περικοπὴ τοῦ ἀνεφοδιασμοῦ τῆς ἔχθρικῆς χώρας διὰ τῆς εἰρημένης πρώτης ὕλης καὶ ἀφ’ ἑτέρου ἔξαναγκασμὸς τῶν οὐδετέρων

κρατῶν εἰς ἀνταλλαγὴν τῶν προϊόντων της ἢ ἐνίων ἐκ τούτων μὲ τὴν ἐλέγχουσαν τὴν πρώτην ὕλην ἐμπόλεμον χώραν¹.

Τὴν ἵδιαν πολιτικὴν δύναται βέβαια νὰ ἀσκήσῃ ἢ ἐμπόλεμος χώρα καὶ μὲ μίαν ἢ περισσοτέρας πρώτας ὕλας ποὺ ἡ ἵδια κατέχει (π. χ. γαιάνθραξ, χαλκὸς κλπ.) ν' ἀντιμετωπίσῃ μία ἐμπόλεμος χώρα ἐν σχέσει μὲ τὴν ἐμπορικὴν πολιτικὴν ἢ εἰδικώτερον μὲ τὴν διεξαγωγὴν τοῦ ἔξωτερικοῦ της ἐμπορίου καθιστᾶ ἐπιτακτικῶς ἀναγκαίαν τὴν ἐπέμβασιν τοῦ κράτους. Ἡ ἵδιωτικὴ πρωτοβουλία ὅχι μόνον δὲν ἔξαρκεῖ εἰς τὴν ἀντιμετώπισιν τῶν παρουσιαζομένων πολυπληθῶν προσλημάτων ἀλλ' οὕτε καὶ δύναται ἢ πρέπει νὰ παραμένῃ ὁ ρυθμιστὴς ζητημάτων ἀμέσως συνδεομένων μὲ τὴν ἄμυναν τῆς χώρας τόσον εἰς τὸ καθ' αὐτὸ πολεμικὸν μέτωπον ὃσον καὶ εἰς τὸ λεγόμενον μέτωπον τοῦ ἔσωτερικοῦ.

Ἐξ ἄλλου ἔτεροι συντελεσταὶ εἰς ἄλληλεξάρτησιν εύρισκόμενοι μὲ τὴν διεξαγωγὴν τοῦ ἔξωτερικοῦ ἐμπορίου δημιουργοῦν διὰ τὸ Κράτος τὴν ὑποχρέωσιν ν' ἀναλάθῃ εἰς χεῖρας του τὴν καθολικὴν κατεύθυνσιν ἢ καὶ τὴν διεξαγωγὴν τοῦ ἔξωτερικοῦ ἐμπόριου. Μεταξὺ τῶν συντελεστῶν τούτων προέχουν αἱ συγκοινωνίαι αἱ ὅποιαι εύρισκονται ἐν καιρῷ πολέμου εἰς χεῖρας τοῦ Κράτους ἢ τούλαχιστον ὑπὸ τὸν ἄμεσον ἔλεγχον αὐτοῦ. Ἰδιαιτέρως δὲ αἱ ὑπὸ μορφὴν νηοπομπῶν ἐκτελούμεναι συγκοινωνίαι. "Ετερος σπουδαῖος συντελεστὴς εἶναι τὸ ζήτημα τῶν πληρωμῶν. Τὸ Κράτος διὰ τὴν διεξαγωγὴν τοῦ πολέμου, μεγάλου καταστροφέως ἀγαθῶν, εἶναι ὑποχρεωμένον νὰ περισυλλέξῃ ὅλους τοὺς οἰκονομικούς του πόρους. Ἡ ἀνάγκη αὗτη δημιουργεῖ αὐτομάτως τὴν ἄλλην ἀνάγκην τῆς ἀσκήσεως δηλαδὴ ἐλέγχου ἐπὶ τῆς κινήσεως τῶν κεφαλαίων καὶ τοῦ ξένου συναλλάγματος. Αἱ δοσοληψίαι δὲ εἰς τὸ ἐμπόριον μετὰ τοῦ ἔξωτερικοῦ ἀποτελοῦν κίνησιν κεφαλαίων καὶ ξένου συναλλάγματος. Εἶναι δὲ γνωστὸν ἐξ ἄλλου ὅτι Ἰδιαιτέρως εἰς περιστάσεις πολεμικῶν συνθηκῶν ὁ ἀνεφοδιασμὸς τῆς χώρας ἐκ τοῦ ἔξωτερικοῦ δύναται νὰ γίνεται μόνον διὰ ξένου συναλλάγματος, διὰ χρυσοῦ καὶ τρίτον δι' ἐξαγομένων ἐμπορευμάτων. Ὡς ἐκ τούτου προκύπτει ἡ ἀνάγκη τῆς ἐναρμονίσεως τοῦ εἰσαγωγικοῦ ἐμπορίου μὲ τὴν δυνατότητα τῆς ἐθνικῆς παραγωγῆς καὶ τῆς ἐξαγωγῆς προϊόντων, ἀφ' ἔτέρου πρὸς ἔξοικονόμησιν ξένου συναλλάγματος. "Ετερον μέτρον συντελεστικὸν εἰς τοῦτο εἶναι ἐπίσης ἡ

¹ Ἐνταῦθα δυνάμεθα ν' ἀναφέρωμεν καὶ τὸν καταρτισμὸν τῶν «μαύρων πινάκων» εἰς τοὺς δρούσους ἀναγράφονται οἱ ἐμπορικοὶ καὶ βιομηχανικοὶ οἰκοι τῶν οὐδετέρων Χωρῶν ποὺ συνεργάζονται μὲ τὰς ἔχθρικὰς Χώρας. Μὲ τούτους πᾶσα δοσοληψία τῶν ἐμπολέμων ἀπαγορεύεται.

ἐπέκτασις τοῦ ἴδιου νομίσματος εἰς ξένας ἀγορὰς ἢ χώρας π. χ. διὰ κατακτήσεως, ἀναπτύξεως τῆς παραγωγῆς ἀναγκαιούντων γεωργικῶν καὶ βιομηχανικῶν προϊόντων εἰς ἀποικιακὰ ἐδάφη, διὰ σχηματισμοῦ ὅμαδων χωρῶν τῶν ὄποιων τὰ νομίσματα εἶναι προσηρμοσμένα εἰς τὸ νόμισμα τῆς έμπολέμου χώρας ἢ αἱ ὄποιαι δέχονται συμβατικῶς τὸ νόμισμα ταύτης διὰ πληρωμᾶς τῶν προϊόντων.

'Η δύναμις δ' αὕτη τῶν πραγμάτων ὁδηγεῖ τὸ Κράτος εἰς τὸ ν' ἀντιμετωπίσῃ ἀκεραίαν τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἔξωτερικοῦ ἔμπορίου διὰ τῆς ἐπεμβάσεώς του ἢ τῆς πλήρους ἀναλήψεώς τούτου. 'Ο ἔλεγχος δ' ἐπὶ τῶν εἰσαγωγῶν παρουσιάζεται ὑπὸ διπλῆν μορφὴν ἀφ' ἐνὸς σκοπιμότης εἰσαγωγῆς τοῦ ἔμπορεύματος καὶ ἀφ' ἑτέρου δυνατότης τῆς πληρωμῆς του.

* * *

"Ηδη προσθαίνομεν εἰς τὴν σκιαγράφησιν τῶν μέτρων ποὺ ἔλαθον διάφοροι ἔμπόλεμοι καὶ οὐδέτεραι χῶραι.

Γαλλία. "Αμα τῇ ἐκρήξει τοῦ πολέμου ἀπηγορεύθη ἢ ἔξαγωγὴ τῶν σπουδαιοτέρων γεωργικῶν προϊόντων, τῶν περισσοτέρων πρώτων ὧλῶν ὡς καὶ πολλῶν ἐτοίμων βιομηχανικῶν προϊόντων ἀπάντων εἴτε ἀπαραιτήτων εἰς τὴν πολεμικὴν οἰκονομίαν τῆς χώρας εἴτε ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅπως ὁ ἔχθρὸς μὴ ἐφοδιάζηται ἀμέσως ἢ διὰ μέσου οὐδετέρων χωρῶν. 'Επίσης ἐπεθλήθη γενικὸς ἔλεγχος ἐπὶ τοῦ εἰσαγωγικοῦ καὶ ἔξαγωγικοῦ ἔμπορίου καθὼς καὶ ἐπὶ τῆς κινήσεως τοῦ ξένου συναλλάγματος. 'Η ἐνέργεια δὲ πάσης πράξεως ἐπ' αὐτῶν ἐξηρτήθη ἀπὸ τὴν προηγουμένην ἄδειαν τῶν ἀρμοδίων Κρατικῶν ἀρχῶν. Αἱ ἄδειαι εἰσαγωγῆς καὶ ἔξαγωγῆς παρέχονται ἐπὶ τῇ βάσει ἐνὸς συνολικοῦ σχεδίου καταρτισθέντος ὑπὸ εἰδικοῦ Συμβουλίου συντεθειμένου ἀπὸ ἀντιπροσώπους τῶν συνδέσμων ἔργοδοτῶν καὶ ἔργατῶν ἐνὸς ὥρισμένου οἰκονομικοῦ κλάδου ὡς ἐπίσης καὶ ἀπὸ ἀντιπροσώπους τῶν ἀρμοδίων Κρατικῶν 'Υπηρεσιῶν. "Αδειαι εἰσαγωγῆς χορηγοῦνται τῇ αἰτήσει τῶν ἀντιπροσωπευτικῶν σωμάτων τῶν εἰσαγωγέων δι' ὅλας τὰς εἰσαγωγὰς ποὺ κρίνονται ὡς ἀναγκαῖαι ἢ ἐπιθυμηταὶ συμφώνως πρὸς τὸ ὑπάρχον σχέδιον. Τὸ ἀναγκαῖον συνάλλαγμα χορηγεῖται ὑπὸ τοῦ Γραφείου Συναλλάγματος εἰς τὸ ὄποιον ἀποδίδεται ὑποχρεωτικῶς καὶ ὅλον τὸ ἐκ τῆς ἔξαγωγῆς εἰσρέον συνάλλαγμα.

Αἱ ἔμπορικαι σχέσεις μετὰ τῶν ξένων Κρατῶν καταβάλλονται προσπάθειαι νὰ ρυθμίζωνται οὕτως ὥστε ν' ἀποκλείεται ὁ ἔμμεσος ἐφοδιασμὸς τοῦ ἔχθροῦ τῇ μεσολαβήσει τῶν οὐδετέρων.

Διὰ τὴν ἐν γένει κατεύθυνσιν τοῦ ἔξωτερικοῦ ἐμπορίου ἐδημιουργήθη εἰς τὸ 'Υπουργεῖον Ἐμπορίου ἢ Διεύθυνσις ἔξωτερικοῦ ἐμπορίου εἰς τὴν θέσιν τοῦ μέχρι τοῦδε τμήματος τῶν ἐμπορικῶν συμβάσεων, εἰς τὴν δόποιαν ἐδόθη εύρù πεδίον δικαιοδοσίας. Παραλλήλως ὅμως πρὸς τὸ 'Υπουργεῖον Ἐμπορίου ἐνδιαφέρονται διὰ τὴν κατεύθυνσιν τοῦ ἔξωτερικοῦ ἐμπορίου καὶ ἄλλαι κρατικαὶ ἀρμοδιότητες ὡς π. χ. τὸ 'Υπουργεῖον Οἰκονομικῶν, τῶν Πολεμοφοδίων, τοῦ Ἀποκλεισμοῦ. Πρὸς συντονισμὸν δὲ τῶν ὑπὸ τῶν ἐν λόγῳ ἀρχῶν ἀσκουμένων ἀρμοδιοτήτων ἐλέγχου ἐπὶ τοῦ ἔξωτερικοῦ ἐμπορίου ἴδρυθη εἰς τὴν θέσιν τοῦ παλαιοῦ 'Υπουργείου 'Εθνικῆς Οἰκονομίας ἢ Haut Commissariat de l'Economie Nationale. 'Ο Ἐπίτροπος εἶναι διατεταγμένος παρὰ τῷ Προέδρῳ τῆς Κυβερνήσεως παρὰ τοῦ ὅποιου λαμβάνει ἀπ' εὐθείας ἐντολὰς νὰ ἔξετάζῃ ὅλα τὰ οἰκονομικὰ ζητήματα καὶ νὰ φροντίζῃ διὰ τὸν κατατοπισμὸν καὶ τὴν ἐνημέρωσιν τοῦ Πρωθυπουργοῦ. Πλὴν τῶν ζητημάτων τῶν ἀναγομένων εἰς τὴν σφαῖραν τοῦ ἔξωτερικοῦ ἐμπορίου εἰδικῶς ἴδιαιτέρα ἀποστολὴ τοῦ Ἐπιτρόπου εἶναι ὅπως ἐν συμφωνίᾳ μετὰ τῶν ἄλλων ὑπευθύνων 'Υπουργῶν ἔκπονῇ μέτρα διὰ τὴν προώθησιν τῆς παραγωγῆς. 'Ἐπίσης ἔργον του εἶναι ἡ προπαρασκευὴ διεθνῶν συμφωνιῶν οἰκονομικῆς φύσεως καὶ ἡ ἐπεξεργασία μέτρων ἀποκλεισμοῦ τοῦ ἔχθροῦ. Λαμβάνει μέρος εἰς ὅλας τὰς Ἐπιτροπὰς ἐξ 'Υπουργῶν καὶ ἐπιβλέπει τὴν δρᾶσιν τοῦ 'Εθνικοῦ Οἰκονομικοῦ Συμβουλίου.

'Ιδιαιτέρας μνείας ἀξίζουν περαιτέρω τὰ ἐν Γαλλίᾳ τὴν 15-9-1939 δημοσιευθέντα διατάγματα τὰ ὅποια ἀπέβλεψαν α) εἰς τὴν ἔξασφάλισιν τῆς σταθερότητος τοῦ νομίσματος καὶ τῶν τιμῶν, β) εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ ἔξωτερικοῦ ἐμπορίου ὥστε τὸ χάσμα μεταξὺ τῆς εἰσαγωγῆς καὶ τῆς ἔξαγωγῆς νὰ μειωθῇ εἰς τὸ ἐλάχιστον δυνατὸν ὅριον καὶ γ) εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς βιομηχανικῆς παραγωγῆς.

'Ἐκ παραλλήλου ἔζητήθη καὶ πράγματι καταβάλλεται ἐντονος προσπάθεια ὅπως προωθηθῇ τὸ ἔξαγωγικὸν ἐμπόριον ὅπως καὶ ἐν Μ. Βρεττανίᾳ καθὼς κατωτέρω λεπτομερέστερον θ' ἀναφέρωμεν.

'Ως συμπλήρωμα τῶν ληφθέντων μέτρων πρέπει ἐν συνεχείᾳ νὰ θεωρηθῇ ἡ σπουδαιοτάτη συμφωνία τῆς 4 Δεκεμβρίου 1939 μετὰ τῆς Μ. Βρεττανίας. Αἱ πλέον οὖσιώδεις διατάξεις τῆς συμφωνίας ταύτης ἔχούσης ἰσχὺν δι' ὅλην τὴν περίοδον τοῦ πολέμου καὶ ἔξ μηνας μετ' αὐτόν, ἀφοροῦν τὸ ξένον συνάλλαγμα καὶ τὰς πληρωμάς εἰς τὸ ἔξωτερικόν. Εἰς τὴν πρώτην περίπτωσιν ἐσταθεροποιήθη ἡ συναλλαγματικὴ σχέσις μεταξὺ τῆς ἀγγλικῆς λίρας καὶ τοῦ γαλλικοῦ φράγκου καὶ δὴ εἰς τὴν τιμὴν τῶν 176,50 (ἀγορὰ) γαλλικῶν

φράγκων διὰ μίαν ἀγγλικὴν λίραν. Ἡ συμφωνία αὕτη ούδόλως θίγει τὴν τριμερῆ συμφωνίαν τοῦ Σεπτεμβρίου 1936 μεταξὺ τῶν ἐν λόγῳ δύο χωρῶν καὶ τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν τῆς Β. Ἀμερικῆς.

Ἐσχηματίσθη δηλαδὴ ἐν Block λίρας καὶ φράγκου μὲ κέντρα ταύτοχρόνως τὸ Λονδίνον καὶ τοὺς Παρισίους. Αἱ δύο χῶραι θ’ ἀσκοῦν κοινὴν νομισματικὴν πολιτικὴν. Ἐκάστη χώρα θὰ ἔχῃ τὴν δυνατότητα νὰ ἐνεργῇ πληρωμὰς εἰς τὸ ἔξωτερικὸν εἴτε εἰς φράγκα εἴτε εἰς λίρας. Πληρωμαὶ δ’ εἰς τὸ ἔξωτερικὸν θὰ γίνωνται διὰ χρυσοῦ μόνον ἐφ’ ὅσον αἱ ἀγοραὶ τῶν δύο χωρῶν θὰ ὑπερβαίνουν τὰς ἐκ τοῦ ἔξωτερικοῦ πληρωμὰς πρὸς τὴν Γαλλίαν καὶ τὴν Ἀγγλίαν.

Συνέπειαι δὲ τῆς συμφωνίας ταύτης εἶναι καὶ αἱ ἀπὸ κοινοῦ ἀγοραὶ πρώτων ὑλῶν ἐπὶ τῶν ξένων ἀγορῶν πρὸς ἔξουδετέρωσιν τοῦ ἀνταγωνισμοῦ μεταξὺ τῶν δύο χωρῶν Γαλλίας καὶ Ἀγγλίας ἐπὶ τῆς ἀγορᾶς τῆς ξένης χώρας, περιορισμὸς εἰσαγωγῆς εἰδῶν μὴ ἀπαραιτήτων διὰ τὴν πολεμικὴν οἰκονομίαν τῶν δύο συμβληθεισῶν χωρῶν, ὡς καὶ ἐναρμόνησις τῶν συμβατικῶν σχέσεων ἐναντὶ τῆς τρίτης χώρας.

Μ. Βρεττανία. “Αμα τῇ ἐκρήξει τοῦ πολέμου καὶ ἡ Μ. Βρεττανία ἐπέθαλεν ἔλεγχον ἐπὶ τῆς κινήσεως τοῦ ἔξωτερικοῦ έμπορίου ὡς καὶ τῶν περισσοτέρων ξένων συναλλαγμάτων. Ἡ ἐισαγωγὴ ἔξηρτήθη ἀπὸ τὴν χορήγησιν εἰδικῆς ἀδείας, ἰδιαιτέρα δὲ πρόνοια ἐλήφθη διὰ τὸ διαμετακομιστικὸν ἐμπόριον. Τὰ ληφθέντα μέτρα ἐπέφεραν ὡς ἥτο φυσικὸν κατ’ ἀρχὰς σοθαράν διαταραχὴν καθόσον ἐπρόκειτο περὶ μεταθάσεως ἀπὸ τῆς φιλελευθέρας οἰκονομίας εἰς τοιαύτην στενῶς ἔλεγχομένην ἀπὸ τὴν Κυρέρησιν καὶ τὰ ὄργανά της.

Τὸ ζωτικώτερον πρόβλημα διὰ τὴν ἐμπορικὴν πολιτικὴν τῆς Μ. Βρεττανίας εἶναι τὸ τῆς χαράξεως καὶ ἀσκήσεως μιᾶς ἴσχυρᾶς καὶ θετικῆς ἔξαγωγικῆς πολιτικῆς. Ἡ προώθησις τοῦ ἔξαγωγικοῦ έμπορίου ἀποτελεῖ ἀνάγκην ἐπιτακτικὴν διὰ τὴν πολεμικὴν οἰκονομίαν τῆς χώρας ταύτης, ὅταν μάλιστα ληφθῆ ὑπ’ ὅψιν ἡ κολοσσιαία προσπάθεια ποὺ κατέθαλλεν ἡ Μ. Βρεττανία διὰ τὴν διεξαγωγὴν τοῦ πολέμου. Ἡ ἀποστολὴ τοῦ ἔξαγωγικοῦ έμπορίου κατὰ τὴν παροῦσαν πολεμικὴν περίοδον εἶναι διπλῆ. Ἐν πρώτοις χρησιμεύει διὰ τὴν ἀπόκτησιν ξένου συναλλάγματος, ἵνα δμοῦ μετὰ τῶν λοιπῶν ἀδήλων πόρων πληρώνωνται αἱ εἰσαγωγαί. Πρὸς τοῦτο καταθάλλεται προσπάθεια ὅπως ὅχι μόνον διατηρηθῆ ἀθικτος ἀλλὰ κατὰ τὸ δυνατὸν ἐνισχυθῆ ἡ ἔξαγωγικὴ βιομηχανία. Τὸ μέτρον τοῦτο ἐξ ἄλλου συντελεῖ ἀφ’ ἐνὸς εἰς τὴν διατήρησιν τῶν

μέχρι τοῦτο ὑπὸ τοῦ βρεττανικοῦ ἐμπορίου ἐφοδιαζομένων ἔξωτερικῶν ἀγορῶν καὶ ἀφ' ἑτέρου εἰς τὴν ἀπόκτησιν νέων ἀγορῶν ποὺ ἥσαν μέχρι τοῦτο ἦταν διάθεσιν τοῦ γερμανικοῦ ἐμπορίου.

Ἄντιθέτως ἐνδεχομένη χαλάρωσις ἢ κατάργησις τῶν ἔξαγωγῶν θὰ ἐπέφερεν ἀπώλειαν τῶν ἔξωτερικῶν ἀγορῶν τὰς ὅποιας δὲν θὰ εἶναι δυνατὸν ν' ἀνακτήσῃ εὐκόλως τὸ βρεττανικὸν ἐμπόριον ἀμέσως μετὰ τὴν λῆξιν τοῦ πολέμου. Ἀπὸ ἀπόψεως ἐργασίας δὲ δὲν φαίνεται δυνατὴ καὶ εὔκολος ἢ μεταφορὰ ἐργατικῶν χειρῶν ἀπὸ τῆς ἔξαγωγικῆς βιομηχανίας εἰς τὴν πολεμικὴν βιομηχανίαν. Ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν ἀποστράτευσιν θὰ προκύψῃ ἡ ἀνάγκη τῆς ἀπασχολήσεως τῶν ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ ἀθρόως ἀπολυμένων ἐργατικῶν χειρῶν, αἱ ὅποιαι τότε θὰ εἶναι εὔκολώτερον νὰ εὕρουν ἐργασίαν ὅταν ἡ ἔξαγωγικὴ βιομηχανία εύρισκεται ἐν πλήρει δράσει. Διὰ τοῦτο καταβάλλεται ἥδη προσπάθεια ὅπως ἐπὶ σκοπῷ διατηρήσεως ἀθίκτου τῆς ἔξαγωγικῆς βιομηχανίας ἐν ἀνάγκῃ εἰσάγονται ἡμικατειργασμέναι ὕλαι ἀντὶ τῶν ἀκατεργάστων ἢ καὶ ἔτοιμα προϊόντα, τοῦτο δὲ ἥθελε συμβάλει ἐξ ἄλλου καὶ εἰς τὴν ἔξοικονόμησιν ἐργατικῶν χειρῶν καὶ χωρητικότητος τοῦ ἐμπορικοῦ στόλου.

Ἡ ἑτέρα ἀποστολὴ τοῦ βρεττανικοῦ ἐμπορίου ἔιναι περισσότερον πολεμικῆς φύσεως, ἀποσκοπεῖ δὲ εἰς τὴν τελείαν εἰ δυνατὸν ἀποκοπὴν τοῦ ἔξωτερικοῦ ἐμπορίου τοῦ ἔχθροῦ ἐν συνδυασμῷ μὲ τὰ καθαρῶς πολεμικὰ μέτρα οἷα εἶναι ἡ κατάσχεσις τῶν ὡς λαθρεμπόριον πολέμου χαρακτηρισθέντων ἐμπορευμάτων ὡς καὶ ἀνδιακρίτως ὕλων τῶν ἔξαγωγῶν τοῦ ἔχθροῦ. Ἐπιτυγχάνεται δὲ ἡ ἔξαφάνισις τοῦ ἔχθρικοῦ ἐμπορίου εἴτε δι' ἀγορᾶς ἐκ μέρους τῆς Μ. Βρεττανίας ἢ τῆς Γαλλίας τῶν πρώτων ὕλων καὶ ἄλλων ἀπαραιτήτων προϊόντων τῶν ξένων χωρῶν εἴτε διὰ τῆς δυσχεράνσεως τῆς πωλήσεως τῶν ἔχθρικῶν προϊόντων εἰς ταύτας. Ἡ προσφορὰ εύνοϊκῶν ὅρων καὶ ὑψηλοτέρων τιμῶν διὰ τὰ ξένα προϊόντα εἶναι τὸ ἐν μέσον, ἡ προσφορὰ δὲ ἐφθηνοτέρων βρεττανικῶν προϊόντων ἐν ἀνάγκῃ καὶ ὑπὸ τὰ ἔξοδα παραγωγῆς εἶναι τὸ ἔτερον. Περαιτέρω ἡ ἀσκησις πιέσεως ἐπὶ οὐδετέρων χωρῶν ἔχουσῶν ἐνεργητικὸν ἐμπορικὸν ἴσοζύγιον ἔναντι τῆς Μ. Βρεττανίας διὰ τὴν ἀγορὰν περισσοτέρων βρεττανικῶν ἢ συμμαχικῶν προϊόντων προστίθεται εἰς τὰ ἀνωτέρω ἀναφερθέντα μέτρα.

Εἶναι φανερὸν ὅτι ἡ ἀσκησις μιᾶς τοιαύτης εύρείας ἐμπορικῆς πολιτικῆς καθιστᾷ ὅχι μόνον συμφέρουσαν ἀλλὰ καὶ ἀναγκαίαν τὴν παντὶ σθένει προώθησιν τοῦ βρεττανικοῦ καὶ ἐν γένει τοῦ συμμαχικοῦ ἔξαγωγικοῦ ἐμπορίου.

Γερμανία. ‘Η έμπορική πολιτική τῆς Γερμανίας ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ πολέμου ἔντείνει τὰς προσπαθείας της διὰ τὴν πυκνοτέραν ἀνταλλαγὴν προϊόντων ἴδιως μετὰ τῶν ὁμόρων Κρατῶν. Πρὸς τοῦτο συνήφθησαν νέαι έμπορικαὶ συμφωνίαι τείνουσαι πρὸς τὸν σκοπὸν τούτον. “Ἐτερα μέτρα ληφθέντα εἶναι ἡ κατὰ τὸ δυνατὸν τυποποίησις τῆς ἔξαγωγικῆς παραγωγῆς ὡς καὶ ἡ ἵδρυσις πιστωτικῶν ὄργανισμῶν διὰ τὴν χρηματοδότησιν τῆς ἔξαγωγῆς ὡς καὶ ἐκείνων τῶν ἔξαγωγικῶν οἰκων ποὺ ἔχουν έμπορεύματα καὶ πιστώσεις εἰς τὰς ἔχθρικὰς χώρας συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς Πολωνίας. Οἱ ἐν λόγῳ οἰκοι χρηματοδοτοῦνται μέχρις 75 % τῶν πιστώσεών των.

Λοιπαὶ χῶραι. “Απασαι σχεδὸν αἱ οὐδέτεραι χῶραι αἱ κείμεναι πλησίον τοῦ θεάτρου τοῦ πολέμου ἔλαθον ἀνάλογα μέτρα ὅπως αἱ δύο έμπόλεμοι Δυτικαὶ Δυνάμεις. Τὰ μέτρα ταῦτα ἀναφέρονται εἰς τὴν ἐπιβολὴν ἐλέγχου ἐπὶ τοῦ ξένου συναλλάγματος καὶ τοῦ ἔξωτερικοῦ έμπορίου. ‘Η ἀνάγκη τοῦ ἀνεφοδιασμοῦ των τὰς ὡθεῖ ἐκάστοτε εἰς τὴν σύναψιν συμφωνιῶν μετὰ τῶν έμπολέμων Κρατῶν.

Έλλας. ‘Ἐν τέλει ἀναφέρομεν ἐν γενικαῖς γραμμαῖς τὰ ληφθέντα ἐν ‘Ελλάδι μέτρα. ‘Ἐν πρώτοις δέον νὰ γίνῃ μνεία τῶν ’Αν. Νόμων 1962, 1984 καὶ 1986 περὶ ὄργανώσεως τῆς πολιτικῆς καὶ οἰκονομικῆς ἐπιστρατεύσεως τῆς Χώρας. Διὰ τῶν νόμων τούτων Ἰδρύθη ἡ ’Ανωτάτη ’Επιτροπὴ τοῦ ’Ανεφοδιασμοῦ τεθεῖσα ὑπὸ τὴν Προεδρείαν τοῦ ’Υπουργοῦ τῆς ’Εθνικῆς Οἰκονομίας. ’Επίσης ἐπεφυλάχθη εἰς τὸ Κράτος τὸ ἀποκλειστικὸν δικαίωμα τῆς προμηθείας ἐκ τοῦ ἔσωτερικοῦ ἢ ἔξωτερικοῦ ὡρισμένων κατηγοριῶν προϊόντων, πρώτων ὑλῶν, ὑλικῶν τροφίμων κλπ. καὶ τῆς διαθέσεως τούτων διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς Χώρας. “Ἐτερος βασικὸς νόμος ἀφορῶν τὸ ἔξωτερικὸν έμπόριον εἶναι ὁ ὑπ’ ἀριθ. 1960/1939, διὰ τοῦ ὅποίου παρεσχέθη εἰς τὸν ’Υπουργὸν τῆς ’Εθνικῆς Οἰκονομίας τὸ δικαίωμα ὅπως δι’ ἀπλῶν ἀποφάσεών του ἀπαγορεύῃ γενικῶς ἢ ἔξωρισμένων χωρῶν τὴν εἰσαγωγὴν ἢ ἔξαγωγὴν οἴουδήποτε έμπορεύματος, νὰ περιορίζῃ κατὰ ποσὸν ἢ κατ’ ἀξίαν τὴν εἰσαγωγὴν ἢ ἔξαγωγὴν οἴουδήποτε έμπορεύματος καὶ νὰ ρυθμίζῃ γενικῶς τὴν εἰσαγωγὴν καὶ τὴν ἔξαγωγὴν ὅσον ἀφορᾷ τὴν προέλευσιν ἢ τὸν περιορισμὸν τῶν έμπορευμάτων καὶ τὸν τρόπον τῆς πληρωμῆς ἢ ἀνταλλαγῆς. ’Επίσης παρεσχέθη τὸ δικαίωμα εἰς τὸν αὐτὸν ’Υπουργὸν ὅπως δι’ ἀποφάσεών του Ἰδρύῃ μεταξὺ τῶν εἰσαγωγέων ὡρισμένου έμπορεύματος ἢ πλειόνων τοιούτων ἔνωσιν ἐπὶ σκοπῷ τῆς ἀποκλειστικῆς δι’ αὐτῆς εἰσαγωγῆς τοῦ έμπορεύματος.

Ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ νόμου 1960/1939 καὶ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθμ. 82864 τῆς 9 Σεπτεμβρίου 1939 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἑθνικῆς Οἰκονομίας ἀπηγορεύθη ἡ εἰσαγωγὴ παντὸς ἐν γένει ἐμπορεύματος ἔξαιρέσει τῶν κομισθέντων μέχρι τῆς ἄνω χρονολογίας εἰς ἔλληνικοὺς λιμένας, τῶν ἐν πλῷ εύρισκομένων, ὡς καὶ ἐκείνων διὰ τὰ ὅποια εἶχεν ἥδη ἀνοιχθῆ ἔχέγγυος πίστωσις. Ἐπίσης ἰδρύθησαν καὶ ἐνώσεις εἰσαγωγέων δσπρίων, ὁρύζης, ζακχάρεως, γαιανθράκων, καφὲ καὶ βακαλάου. Ἐν συνεχείᾳ ἀνετέθη διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 2022 τῆς 14-10-1939 Ἀν. Νόμου ἡ ἐμπορεία καὶ διάθεσις τοῦ θείου καὶ θειϊκοῦ χαλκοῦ εἰς τὴν Ἀγροτικὴν Τράπεζαν.

Οσον ἀφορᾷ τὴν ἔξαγωγὴν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθμ. 85443 τῆς 19-9-1939 ἀποφάσεως, ἐκδοθείσης ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἑθνικῆς Οἰκονομίας ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ Α. Ν. 1960, ἀπηγορεύθη ἡ ἔξαγωγὴ ζώντων ζώων, τροφίμων, καυσίμων, ξυλείας, ἕριων, βάμβακος καὶ τινων ἄλλων πρώτων ὑλῶν ὡς καὶ ζωοτροφικῶν προϊόντων ἐν γένει καὶ τινων ἄλλων πρώτων ὑλῶν. Ἐτέρων προϊόντων ἔξηρτήθη ἡ ἔξαγωγὴ ἀπὸ προηγουμένην ἄδειαν τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἑθνικῆς Οἰκονομίας ἢ τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος. Ἐπίσης ἀπηγορεύθη ἡ ἐπανεξαγωγὴ παντὸς προϊόντος εἰσαχθέντος ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς ὡς καὶ τῶν εύρισκομένων ὑπὸ διαμετακόμισιν ἢ εἰς ἐλευθέρας ζώνας ἐμπορευμάτων τῶν ὅποιων ἢ ἀξία ἔχει ἥδη διακανονισθῆ.

Ἐπὶ τοῦ πεδίου τῶν ἀνταλλαγῶν ἡ Ἑλλὰς συνῆψεν ἥδη ἐπωφελεῖς συμφωνίας μετὰ τῆς Γαλλίας καὶ τῆς Μ. Βρεττανίας. Αἱ χῶραι αὗται συγκατετέθησαν εἰς τὴν ἀγορὰν διαφόρων ἔλληνικῶν προϊόντων ἴδιως καπνῶν εἰς πολὺ ηὔξημένας ποσότητας τῶν μέχρι τοῦδε ἐτησίως ἀγοραζομένων.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑΙ

I. ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ ΤΡΑΠΕΖΙΚΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΙΩΝ

(εἰς ἑκατομμύρια)

	Γερμανία		Βουλγαρία	“Ηνωμένη Πολιτεία	Γαλλία	Ιταλία	Ρουμανία	Μεγδλη Βρετανία	Γιουγκοσλαβία
	Μάρκα		Λέβα	Δολλάρ.	Φράγκα	Λιρέτ.	Λέϊ	Λίραι	Δηνάρ.
1935		4.285	398	2.497	5.882	81.150	16.297	23.127	424.5
1938	V	6.269	390	2.350	6.467	98.923	.....	30.208	480.2
	VI	6.440	390	2.313	6.461	102.087	.....	30.103	485.2
	VII	6.650	390	2.489	6.452	101.117	.....	29.659	493.3
	VIII	6.869	391	2.968	6.501	99.065	.....	30.921	480.4
	IX	8.023	390	3.137	6.622	124.428	.....	34.242	500.9
	X	7.754	369	3.115	6.700	110.446	.....	34.581	482.5
	XI	7.744	367	2.938	6.787	106.798	.....	33.676	480.8
	XII	8.223	382	2.800	6.851	110.935	.....	34.902	504.7
1939	I	7.816	380	2.636	6.653	109.378	.....	34.115	463.8
	II	7.939	378	2.577	6.731	111.162	.....	33.963	478.4(a)
	III	8.311	388	2.958	6.817	119.748	17.967(b)	38.270	482.0
	IV	8.519	387	3.166	6.905	124.666	.....	39.189	489.1
	V	8.525	384	2.931	6.968	121.391	.....	38.948	499.8
	VI	8.731	384	2.891	7.047	122.611	.....	38.683	499.0
	VII	8.989	379	3.038	7.049	123.239	.....	38.980	510.9
	VIII	10.907	378	3.960	7.171	142.359	.....	42.351	529.5
	IX	10.995	650	4.426	7.293	144.562	.....	47.977	541.8
	X	10.819	802	4.662	7.342	144.379	.....	48.382	527.1
	XI	10.794	886	4.374	7.482	146.370	.....	47.891	528.7
	XII	11.798	967	4.245	7.598	151.322	.....	554.6	9.698
1940	I	11.505	...	.....	7.376	151.738	.....	527.7	9.798

(a) 1/111

(b) 20/111

II. ΚΑΛΥΜΜΑ ΕΙΣ ΧΡΥΣΟΝ ΚΑΙ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑ

(εἰς ἑκατομμύρια)

	Γερμαν.	Βουλγ.	Ην. Πολ.	Γαλλία		Ιταλία		Ρουμανία	Μεγ. Βρ.	Γιουγκοσλαβία		
	Χρυσός	•Απαιτήσ. έξωτερικού	Χρυσός	•Απαιτήσ. έξωτερικού	Χρυσός	Χρυσός	•Απαιτήσ. έξωτερικού	Χρυσός	Χρυσός	•Απαιτήσ. έξωτερικού		
						1	2					
	Μάρκα	Λέβα	Δολλ.	Φράγκα				Λιρέτται	Λέϊ	Λίρ	Δηνάρ.	
1938												
IV	71	6	1.994	—	12.869	55.807	20	810	.....	16.721	—	
V	71	5	1.994	—	12.919	55.808	20	793	.....	16.777	—	
VI	71	5	1.994	—	12.963	55.808	27	777	.....	16.872	—	
VII	71	6	1.994	—	13.017	55.808	22	761	.....	16.911	—	
VIII	71	5	1.994	—	13.136	55.808	24	743	.....	17.001	—	
IX	71	5	2.003	—	13.759	55.808	13	751	.....	17.642	—	
X	71	6	2.003	—	14.064	55.808	12	751	.....	18.078	—	
XI	71	6	2.003	—	14.312	87.264 ¹	12	876	.....	18.125	—	
XII	71	6	2.006	—	14.511	87.265	18	803	3.074	1.773	152	
1939	I	71	6	2.006	—	14.681	87.266	15	746	.....	18.270	—
II	71	6	2.006	—	14.874	87.266	13	746	.....	18.309	—	
III	71	6	2.006	—	15.258	87.266	13	745	.....	18.351	—	
IV	71	6	2.006	—	15.791	92.266	13	743	.....	18.446	—	
V	71	6	2.006	—	15.957	92.266	12	742	.....	18.662	—	
VI	71	6	2.006	—	16.110	92.266	14	708	.....	18.756	—	
VII	71	6	2.006	—	16.237	92.266	15	707	.....	18.805	—	
VIII	71	6	2.006	—	16.645	97.266	10	208	.....	20.267	—	
IX	71	6	2.006	—	16.931	97.266	2	210	.....	20.393	—	
X	71	6	2.006	—	17.091	97.266		85	.....	20.581	—	
XI	71	6	2.006	—	17.358	97.266		113	.....	—	—	
XII	72	6	2.006	—	17.643	97.267		112	.....	—	—	
1940	I	71	6	....	—	17.931	97.268	111	.....	—	—	

¹ Fr. = 0.02475 γραμ. χρυσού.

² 200 έκατ. στερλινῶν μετεφέρθησαν κατ' Ιανουάριον τοῦ 1939 εἰς τὸ Ρυθμιστικὸν Ταμεῖον Συναλλάγματος

³ 1 ούγ.=158 5 6d.

⁴ 279 έκατ. στερλινῶν 168 σ. τὴν οὐγγίαν μετεφέρθησαν εἰς τὸ Ρυθμιστικὸν Ταμεῖον Συναλλάγματος.

III. ΤΙΜΑΡΙΘΜΟΣ ΧΩΝΔΡΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΗΣΕΩΣ

	*Ηνωμέναι Πολιτεῖαι	Γαλλία	*Ιταλία	Μεγάλη Βρεττανία	Γερμανία	Γιουγκο- σλαυτα	Βουλ- γαρία	*Ελλάς
1926	104.0	110.8		108.5	98.0	99.4		
1927	101.1	102.4		103.7	100.3	102.8		
1928	101.5	102.9	104.8	102.8	102.0	105.6		
1929	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
1930	97.7	88.4	89.5	87.5	90.8	86.1	81.2	90.9
1931	76.6	80.0	78.1	76.8	80.8	72.5	66.8	81.2
1932	68.0	68.2	78.0	74.9	70.3	64.8	58.3	97.5
1933	69.3	63.6	66.5	75.0	68.0	64.0	52.4	110.3
1934	78.7	60.0	65.0	77.1	71.7	62.8	53.4	108.7
1935	83.9	54.0	71.5	77.9	74.2	65.5	54.4	110.6
1936	84.8	65.5	80.1	82.7	75.9	68.0	55.4	112.5
1937	85.7	100.6	101.0	94.2	76.9	79.4	65.2	126.2
1938	VIII	82.0	103.5	100.6	87.1	77.2	76.3	120.5
	IX	82.2	104.0	101.5	86.1	77.0	77.5	120.3
	X	81.4	105.9	101.6	86.8	77.0	76.3	120.5
	XI	81.3	107.5	101.9	86.1	77.3	76.2	120.1
	XII	80.8	109.1	101.0	86.1	77.5	77.0	120.0
	I	80.7	109.9	101.8	85.1	77.6	77.0	120.4
1939	II	80.7	109.3	101.9	84.8	77.6	76.1	119.8
	III	80.5	108.9	102.3	84.6	77.7	76.4	119.7
	IV	80.0	107.7	102.6	85.1	77.6	76.6	120.0
	V	80.0	109.1	101.4	85.6	77.6	76.8	120.2
	VI	79.3	108.9	102.8	85.9	77.8	77.2	119.0
	VII	79.1	108.1	100.8	85.9	78.0	77.1	117.7
	VIII	78.5	107.5	.....	85.9	78.1	76.3	119.1
	IX	83.	.....	.....	92.	78.	76.	123.
	X	83.	.....	.....	97.	78.	80.	124.
	XI	83.	.....	.....	103.	78.	86.	128.
	XII	83.	.....	.....	106.	84.	90.	133.

IV. ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΠΡΟΕΞΟΦΛΗΤΙΚΟΣ ΤΟΚΟΣ

	Γερμα- νία	Βουλ- γαρία	*Ηνωμέναι Πολιτεῖαι	Γαλλίο	*Ιταλία	Ρουμα- νία	Μεγάλη Βρεττανία	Γιουγκο- σλαυτα	*Ελλάς
1937 XII	4	6	1	3	4.5	4.5	2	5	6
1938 I	4	6	1	3	4.5	4.5	2	5	6
II	4	6	1	3	4.5	4.5	2	5	6
III	4	6	1	3	4.5	4.5	2	5	6
IV	4	6	1	3	4.5	4.5	2	5	6
V	4	6	1	2.5	4.5	3.5	2	5	6
VI	4	6	1	2.5	4.5	3.5	2	5	6
VII	4	6	1	2.5	4.5	3.5	2	5	6
1/VIII	4	6	1	2.5	4.5	3.5	2	5	6
IX	4	6	1	3	4.5	3.5	2	5	6
X	4	6	1	3	4.5	3.5	2	5	6
XI	4	6	1	2.5	4.5	3.5	2	5	6
XII	4	6	1	2.5	4.5	3.5	2	5	6
1939 I	4	6	1	2	4.5	3.5	2	5	6
II	4	6	1	2	4.5	3.5	2	5	6
III	4	6	1	2	4.5	3.5	2	5	6
IV	4	6	1	2	4.5	3.5	2	5	6
V	4	6	1	2	4.5	3.5	2	5	6
VI	4	6	1	2	4.5	3.5	2	5	6
VII	4	6	1	2	4.5	3.5	2	5	6
VIII	4	6	1	2	4.5	3.5	2	5	6
XI	4	6	1	2	4.5	3.5	3	5	6
X	4	6	1	2	4.5	3.5	3	5	6
XII	4	6	1	2	4.5	3.5	2	5	6
1940 I	4	6	1	2	4.5	3.5	2	5	6

ΞΕΛΙΞ ΤΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΠΛΟΗΤΙΚΟΥ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΣΟΣ

Κατά τους μήνας Νοέμβριον 1939 - Φεβρουαρίου 1940

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΝ

	30 Νοεμβρίου 1939	31 Δεκεμβρίου 1939	31 Ιανουαρίου 1940	29 Φεβρουαρίου 1940
Χρυσός και ἔξωτερικὸν συνάλλαγμα	3.942.030.429.—	4.223.223.063.—	4.283.549.180.—	4.214.306.314.—
Δάνεια Δημοσίου εἰς γρασόν	122.872.668.—	122.872.668.—	122.872.668.—	122.872.668.—
"Επεργον ἔξωτεροικὸν συνάλλαγμα	—	—	—	—
Κεριατικὰ ἐλληνικὰ νομίσματα	152.689.301.—	142.848.191.—	148.155.303.—	152.113.743.—
Συνάλλαγμα καὶ γραμμάτια ἐσωτερικοῦ	766.401.717.—	728.271.086.—	718.735.920.—	715.173.398.—
Πιστώσεις	12.041.414.917.—	12.350.917.012.—	12.143.969.903.—	11.765.959.671.—
Χρέος Δημοσίου	4.084.144.682.—	4.084.144.682.—	4.084.385.712.—	4.084.386.021.—
Ἐπεγδύσεις	419.064.555.—	419.064.555.—	419.064.555.—	419.056.655.—
) Κτίρια Τραπέζης καὶ ἐγκαταστάσεις	485.007.319.—	482.827.765.—	484.121.551.—	484.299.884.—
) "Επεργα στοιχεῖα ἐνεργητικοῦ	1.185.329.014.—	851.612.765.—	983.782.338.—	960.218.558.—

ΠΛΟΗΤΙΚΟΝ

1 Κεφάλαιον καταβεβλημένον	400.000.000.—	400.000.000.—	400.000.000.—	400.000.000.—
2 Αποθεματικὰ	166.277.950.—	196.699.524.—	196.699.524.—	196.699.524.—
3 Τιμῆια ταχτικοῦ ἀποθεματικοῦ εἰς ἀντίκουσμα ἀποσθέν. μέρους τῆς ἐκ ζημίας (Ν. 5305).	30.000.000.—	30.000.000.—	30.000.000.—	30.000.000.—
4 Τραπεζικὰ γραμμάτια ἐν χωκλοφορίᾳ	9.324.098.600.—	9.452.791.550.—	8.913.941.550.—	8.889.983.900.—
5 "Επεργα ὑποχρεώσεις ὅψεις εἰς δραχμὰς	11.345.480.092.—	11.545.024.135.—	11.948.362.065.—	11.701.244.638.—
6 Καταθέσεις εἰς δραχμὰς ὥπλα προθεσμίαν.	—	—	—	—